

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Sermo domini nostri Iesu Christi, an[te] passionem habitus coram
Apostolis lege[n]dus in transitu alicuius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Dicende super infirmum.

Post hunc autem rogauit Pilatum Ioseph ab Arimatheia: quod esset discipulus Jesu: occultus autem per metum iudeorum: ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. Tenuit autem et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primum, ferens misturam myrrae et aloes quasi libras censem. Accepserunt ergo corpus Jesu: et ligaverunt eum linteis cum aromatibus, sicut mos est iudeis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum nouum in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo per parasceu iudeorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Jesum.

Corona domini nostri Jesu Christi ante passionem habimus coram apostolis. Iohannis. Cap. 13.

Ante die festum pasche, sciens Jesus, quod venit eius hora, ut transferat ex hoc mundo ad premium, cum dilexisset fratres, queritur in mundo, in fine dilexit eos. Et cena facta, cum diabolus tamquam fuisse in cor, ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotus, sciens quod oia dedit ei pater in manus, et quod a deo exiuit, et ad eum vadit, surgit a cena, et ponit vestimenta sua. Et cum accepisset linteum: precepit se. Deinde misit aquam in pleuum: et cepit lauare pedes discipulorum, et extergere linteum, quo erat paenitentia. Tenuit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus. Domine tu mihi lauas pedes? Respondebit Jesus: et dixit ei: Ne ego facio tu nescis modo: scies autem postea. Dicit ei Petrus: Non lauabis mihi pedes in eternum. Respondebit ei Jesus: Si non lauero te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine non tu pedes meos: sed manus et caput. Dicit ei Jesus. Qui lotus est non indiget, nisi ut pedes lauet: sed est mundus totus. Et vos mundi estis: sed non oculi. Sciebat namque Iudas, qui tradiceret eum: propterea dixit: non estis mundi oculi. Postquam ergo lauit pedes eorum: accepit vestimenta sua: et cum recubuerit iterum dicit eis. Scitis quod fecerim vobis. Vos vocatis me magister et domine: et bene dicitis. Sun etenim. Ergo ego laui pedes vestros domini et magister: et vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum nam dedi vobis: ut quemadmodum ego feci vobis: ita et vos faciatis. Amen amen dico vobis: non es seruus maior domino tuo: neque apostolus maior eo: qui misit illum. Si hec scitis: beatus eritis, si feceritis ea. Non de oibus vobis dico. Ego scio quos elegerun. Sed ut impleatur scriptura.

Qui manducat meū panē, letabit̄ p̄tra me calcaneum suum.
 Anodo dico vobis priusq̄ fiat: vt cum factuz fuerit, credatis, qd
 ego sum. Amen amen dico vobis: qui accipit siquem misero, me
 accipit. Qui aut̄ me accipit, accipit eum qui me misit. Cuz hęc
 dixisset Iesus, turbatus est sp̄: t̄ protestatus est, t̄ dixit. Amen
 amen dico vobis: qd unus ex vobis tradet me. Aspiciebat ergo
 adiunctorē, hęsitanter de quo diceret. Erat aut̄ recubens unus
 ex discipulis eius in sinu Iesu: quē diligebat Iesu s. Innuit ergo
 h̄c Simon Petras, t̄ dixit ei: Quis est de quo dicit? Itaqz
 cum recubuerat ille supra pectus Iesu, dixit ei: Dñe quis est qui
 tradet te? R̄dit Iesus. Ille est, cui ego intuitu p̄nē porrexe-
 ro. Et cū intinxisset panē, dedit Iudeus Simonis Iscariotis. Et
 post buccellā, introuit, in illum satanas. Et dicit ei Iesus: Qd
 facis, fac citius. Hoc aut̄ nemo sciuit discubentiu, ad quid di-
 peritei. Quidā aut̄ putabat, qd loculos habebat Judas, qd dixis-
 set ei Iesus: eme ea qd op̄ sūt nobis ad diē festū, aut egenis vt alio
 quid daret. Cū ergo accepisset ille buccellā, eruit cōtinuo. Erat
 aut̄ hor. Cū ergo exiit: dicit Iesus. Nunc clarificatus est filius
 hoīs: t̄ deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus est in eo:
 t̄ deus clarificauit eū in semetipso: t̄ p̄tinuo clarificabit eum. Fi-
 lioli adhuc modicū vobiscum sum. Queritis me: t̄ sicut dixi iu-
 dis, quo ego vado: vos non potestis venire. Et vobis dico mo-
 do: Nādatū nouū do vobis: vt diligatis inuicē: sicut dilexi vos,
 vt t̄ vos diligatis inuicē. In hoc cognoscēt oēs, qd mei discipu-
 lis estis: si dilectionē habueritis adiuvicem. Dicit ei Simon Pe-
 trus: Dñe quo vadis? R̄ndit Iesus. Quo ego vado non potes
 me modo sequi: sequeris aut̄ postea. Dicit ei Petrus: Quare nō
 possum te modo sequi? Niam meam pro te ponam. R̄ndit ei Je-
 sus: Niam tuam pro me pones: Enī enī amen dico tibi, non can-
 tabit hodie gallus: donec ter me neges. Et ait discipulis suis:
 Non turbetur cor vestrum: creditis in deūz, t̄ in me credite. In
 domo patris mei māstiones multe sunt. Si quo minus dixisse
 vobis, qd vado parare vobis locum. Et si abiero, t̄ preparane-
 ro vobis locum: iterum veniam ad vos: t̄ accipiam vos ad me
 ipsū, vt vbi sit ego, t̄ vos scitis: t̄ quo ego vado scitis: t̄ viā sci-
 sis. Dicit ei Thomas: Dñe nescim⁹ quo vadis: t̄ quo possum⁹
 viam scire? Dicit ei Iesus, ego sum via, veritas, t̄ vita.

Nemo

Ordo commendationis anime

Memo venit ad p̄em nisi p̄ me. Si cognouissetis me: t̄ patrem
meū vtqz cognouissetis: t̄ amodo cognoscetis eum: t̄ vidistis
eum. Dicit ei Philippus: Dñe oñde nobis p̄em, t̄ sufficit no-
bis. Dicit ei Jesus. Tanto tpe vobiscum sum: t̄ nō cognouisti
me? Philippe q̄ videt me, videt t̄ p̄em. Nō tu dicis oñde no-
bis p̄em? Non credis q̄ ego in p̄e, t̄ p̄ in me est? Herba q̄ lo-
quor vobis, a me ipso non loquor. P̄i aut̄ in me manens ipse fa-
cit opera. Non creditis q̄ ego in p̄e, t̄ p̄ in me est? Alioquin,
pp opera ipsa credite. Amen amen dico vobis: qui credit in me,
opera q̄ ego facio, t̄ ipse faciet; t̄ maiora horū faciet: q̄ ego ad
p̄em vado. Et quodcūqz petieritis p̄ez in noīe meo, hoc facia,
vt glorific p̄i in filio. Si quid petieritis p̄em in noīe meo, hoc
facia. Si diligitis me, mandata mīca seruate: t̄ ego rogabo pa-
trē: t̄ alium paraclitum dabit vobis: vt maneat vobiscū in eter-
num spūm veritatis: quē mundus non p̄t accipere: q̄ non vi-
dit eum, nec scit eum. Vos aut̄ cognoscetis eum: quia apud vos
manebit: t̄ in vobis erit. Non relinquā vos orphanos: veniam
ad vos. Adhuc modicū: t̄ mundus me iā non videt. Vos aut̄
videtis me: q̄r ego viuo, t̄ vos viuetis. In illo die vos cognosce-
tis, q̄r ego sum in p̄e meo: t̄ vos in me: t̄ ego in vobis. Qui ha-
bet mandata mea, t̄ seruat ea: ille est q̄ diligit me. Qui aut̄ dilig-
git me, diligēt a patre meo: t̄ ego diligaz eum: t̄ manifestabō ci
meipsum. Dicit ei Judas, non ille iscariores: Dñe quid factum
est, q̄r nobis manifestatus es teipsum, t̄ non mundo. Rādit ei
Jesus: t̄ dixit: Siquis diligit me, sermonem meum seruabit. Et
p̄i meus diligit eum: t̄ ad eum veniemus, t̄ mansionē apud eū
faciemus. Qui nō diligit me, sermones meos nō seruat. Et ser-
monē, quē audistis non est meus, sed eius qui misit me patri,
Hęc locutus sūz vobis apud vos manēs: Paraclitus aūlspūs
scūs, quē mittet p̄i in noīe meo, ille vos docebit oīa, t̄ suggesteret
vobis oīa q̄cumqz dixerō vobis. Hacem relinquo vobis, pacem
meam do vobis. Non quo mundus dat, ego do vobis. Non tur-
bet cor vestrum, neqz formidet. Audistis q̄r ego dixi vobis, va-
do t̄ venio ad vos. Si diligenteris me: gauderetis vtqz, q̄r va-
do ad patrē: q̄r p̄i maior me est. Et nunc dixi vobis priusquam
fiat: vt cum factum fuerit credatis. Ja nō multa loquar vobis-
cum: venit n.princeps mundi huius: t̄ in me non habet quicqz.
Sed

Sed ut cognoscat mundus, qd diligo patrem, et sicut mandatus de
di mihi p, sic facio. Sicut eamus hinc. Ego sum vitis vera;
et pimeus agricultola est. Dem palmita in me non ferentes fructum
tollet eum; et oem qui fert fructum purgabit eum: ut fructus plus
affrat. Ja vos mundi estis per sermonem, quem locutus sum vobis.
Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non pot ferre fru-
ctum a se in ipso, nisi manserit in vite; sic et vos, nisi in me man-
tinetis. Ego sum vitis, et vos palmites. Qui manet in me et ego in
eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere.
Sic in me non manserit: mittet foras sicut palmes, et arcescit: et
colliget eum: et in igne mittet, et ardet. Si manteritis in me, et ver-
bamea in vobis manterint: quodcumque volueritis, petetis, et fieri vo-
bis. In hoc clarificatus est pimeus: ut fructu plurimum affra-
tit, et reficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me p, et ego dilexi
vos. Manete in dilectione mea. Si precepta mea seruaueritis, ma-
nebitis in dilectione mea: sicut et ego patris mei precepta serua-
ui, et maneo in eius dilectione. Hec locutus sum vobis: ut gau-
dium meum in vobis sit: et gaudium vestrum impleat. Hoc est p-
receptum meum: ut diligatis inuidem, sicut dilexi vos. Maiorem
hac dilectionem ne nemo habet: ut aliam suam ponat qd pro ami-
cis suis. Vos amici mei estis: si feceritis qd ego pcpio vobis. Ja
non dicam vos servos: qd seruus nescit quid faciat dñs eius. Vos
autem dixi amicos: qd oia que cunqz audiui a patre meo nota feci-
vobis. Non vos me elegi: sed ego elegi vos: et posui vos, ut
catis, et fructu affratis, et fructus vester maneat, et quodcumque pe-
ccaveritis patrem in nomine meo, det vobis. Hec mando vobis: ut dili-
gans inuidem. Si mundus odit vos: scitote qd me priorem vobis
odio habuit. Si de mundo fuissetis: mundus qd suum erat dilig-
eret. Quia vero de mundo non estis: sed ego elegi vos de mun-
do: propterea odit vobis mundus. Deinde totum sermonis mei:
quem ego dixi vobis: Non est seruus maior domino suo. Si me per-
secuti sunt: et vos persequentur. Si sermonem meum seruauen-
tis: et vestrum seruabunt. Sed haec oia facient vobis propter no-
men meum: qd nesciunt eum, qui misit me. Si non venissem, et lo-
cudis eis non fausem, peccati non haberent. Nunc autem excus-
ationem non habit de peccato suo. Dicit me odit, et patrem meum
odit. Si opera non fecissent in eis, quem nemo aliud fecit, pecca-
tum

Ordo commendationis anime

tū non habent. Hunc autē et viderunt, et viderunt me et p̄m meū. Sed ut impleat sermo, qui in lege eorū scriptus est: Quia odio habuerunt me gratis. Cum autē venerit paraclitus, quem ego mittam vobis a p̄e sp̄m veritatis, qui a patre procedit; ille testimonium prohibebit de me: et vos testimonium prohibebitis; quod ab initio iste cum estis. Hec locutus sum vobis: ut non scāda lizemini. Absque synagogis facient vos. Sed venit hora: ut ois qui interficit vos, arbitretur obsequiū se p̄stare deo. Et hec facient vobis, quod non nouerunt p̄m, neq; me. Sed hec locutus sum vobis, ut cum venerit hora, eoru reminiscamini: quod ego dixi vobis. Hec autē ab initio non dixi: quod vobis ērā. Et nūc dico ad eū qui misit me: et nemo ex vobis interrogat me, quod vides: Sed quod hec locutus suū vobis; tristitia impleuit cor vestru. Sed ego veritatē dico vobis: expedit vobis, ut ego vadā. Si non abiero: paraclitus non veniet ad vos. Si autē abiero, mittā eum ad vos. Et cum venerit ille, arguet mundum de pctō, et de iustitia, et de iudicio. De pctō quidē: quod non crediderunt in me. De iustitia vero: quod ad patrem vado: et iam non videbitis me. De iudicio autē: quod princeps mundi huius iaz indicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo. Cum autē venerit ille sp̄lis veritatis, docebit vos omnēm veritatem. Non n. loquetur a semetipso: sed quęcumque audiet, loquetur: et quę ventura sunt annūciabit vobis. Ille me clarificabit: quod de meo accipiet: et annūciabit vobis. Dia quęcumque habet pater mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet: et annūciabit vobis. Modicum, et iam non videbitis me: et iterū modicum et videbitis me: quia vado ad patrem. Dixerunt ergo ei scipulis eius adiuicem: Quid est hoc quod dicit nobis, modicum et non videbitis me: et iterū modicum, et videbitis me, et quod vado ad patrem? Dicebant ergo: Quid est hoc, quod dicit nobis, modicum? Rescimus quid loquitur. Cognauit autem Iesus, quia volebant eum interrogare, et dixit eis: De hoc quātū inter vos, quod dixi, modicum, et non videbitis me: et iterū modicum videbitis me: et quia vado ad patrem. Amen amen dico vobis: quia plorabitis et flebitis vos: mundus autem gaudet: vos statim contristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudiū. Mulier cum parit, tristitia habet: quod venit hora eius. Cum autem pepe-

In agone mortis.

143

rit filium: iam non meminist p̄ssim p̄p gaudium: q̄r natus est hō
in mundum. Et vos iḡl nunc quidē tristitiam habetis. Iterum
aut̄ video vos, et gaudebit cor vestrum. Et gaudiū vestrum nemo
tollet a vobis. Et in illo die me nō rogabitis quicquam. Amen
amen dico vobis: siquid petieritis p̄m in noīe meo, dabit vo-
bis. Tq̄z modo nō petistis quicq̄ in noīe meo. Petite, et acci-
petius, et gaudiū vestrum sit plenū. Hęc in proverbiis locutus suz
vobis. Venit hora, cū iā non in proverbiis loquar vobis: sed pa-
lam de p̄e annunciaro vobis. In illo die in noīe meo petetis.
Et non dico vobis, quia ego rogabo p̄m de vobis. Ipse n. p̄
amat vos: q̄r vos me amatis: et credidistis, q̄r ege a deo exiuit.
Enī a pie: et veni in mundū. Iterum relinqo mundū: et vado
ad p̄m. Dicūt ei discipuli eius: Ecce nunc palā loqueris, et p-
uerbiū nullū dicis. Nunc scimus, q̄r scis oia: et non est opus
tibi, vt quis te interroget. In hoc credimus: q̄r a deo existi. R̄hi-
dit ei J̄esus. Modo creditis: Ecce venit hora, et iam venit, vt di-
spergamini v̄nusquisque in propria, et me solum relinquatis. Et
non sum solus: quia p̄ mecum est. Hęc locutus sum vobis, vt in
me pacem habeatis. In mundo p̄fūrā habebitis: sed fidite,
q̄ego vici mundū. Hęc locutus est J̄esus: et sublevatis oculis
in celum dixit: P̄i venit hora: clarifica filii tuuū: vt filius tuus
clarificet te: Sicut dedisti ei p̄tatem oīis carnis: vt oī quod de-
disti ei, det eis vitam ēternaz. Hęc est aut̄ vita ēterna: vt cognos-
cant te solum verum deum, et quām misisti J̄esum Christum.
Ego clarificauī te s̄ per terrā: opus consummavi quod dedisti
mibi, vt faciam. Et nunc clarifica me p̄ apud temetipsum, cla-
ritate quam habui prius p̄ mundus fieret. P̄i manifestauī no-
men tuū hominib⁹: quos dedisti mibi de mundo. Tui erant,
et mibi eos dedisti: et sermonē tuū seruauerunt. Nunc cognos-
erunt, q̄r oia quē dedisti mibi abs te sunt: quia verba quē dedi-
stimihi, dedi eis, et ipsi acceperunt. Et cognoverunt vere, quia
a te exiuit: et crediderunt, q̄r tu me misisti. Ego pro eis rogo. Non
pro mundo r̄go: sed pro his, quos dedisti mibi: quia tui sunt.
Et mea omnia tua sunt: et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis.
Et iam non sum in mundo: et hi in mundo sunt: et ego ad te ve-
no. P̄i sc̄ē serua eos in noīe tuo: quos dedisti mibi, vt sint vñ-
sicut vñs. Cū essem cū eis: ego seruabam eos in noīe tuo: quos
dedisti

Ordo commendationis anime

dedisti mihi custodini: et nemo ex eis periret, nisi filius pditionis,
ut scriptura impleat. Num autem ad te venio: et hec loquor in mundo,
ut habeant gaudiū mēū impletum in semetip̄sis. Ego dedit
eis sermonē tuū: et mundus eos odio habuit: quia non sunt de mun-
do, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de
mundo: sed ut serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut et
ego de mundo non sum. Propter sanctitatem sanctifica eos in veritate: quia
sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundū: et ego mi-
si eos in mundū: et pro eis ego sanctifico me ipsum: ut sint tip̄
si sanctificati in veritate. Non pro his autem rogo tamen: sed et pro
his, qui credituri sunt per verbū coram in me: ut et oēs vnum
sint, sicut tu per me, et ego in te: ut et ipsi uero nobis vnum sint: ut
mundus credat, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti
mihi, dedi eis: et vnum sint, sicut et nos vnum sumus. Ego in eis:
et tu in me: ut sint communissimi in vnum, et cognoscat mundus: et
tu me misisti, et dilexisti eos: sicut et me dilexisti. Propter quos dedisti
mihi, volo ut vbi ego sum, et illi sint meū: ut videat claritatem
meā, quam dedisti mihi, et dilexisti me ante mundi constitutionem.
Propter iuste, mundus te non cognovit. Ego autem cognoui te: et hi co-
gnoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum: et no-
tum faciam: ut dilectio qua dilexisti me, in ipsis sit: et ego in ipsis.
Predictōrēs et suffragia dicenda sunt plus et minus, immo
necessariū fuerit: quia aliqd in extremis laborat longiori tpe. alq
breuiori: et hinc hoc legēda sūt superscripta in totū, vel in parte.

Conclusio faciendo post egressum aie de corpore. Cap. 21.
Eccl̄sa autem aia dicit hoc. Subuenite sancti dei: occurrere
angeli domini. Suscipiētes aliam eius, Differentes eā in con-
specie altissimi. Suscipiat te Christus: qui vocauit te: et in similitudine
Abrahā angelū deducant te. Suscipientes. Requiem eterne, et
lux perpetua. Differentes. Deinde Kyrie ele. Christe ele. Ky-
rie eleison. Postea Pater noster. Et ne nos in. Requiem eterne, et
lux perpetua. A porta inferi. Erue domine aliam eius.
Requiescat in pace. Amen. Domine exaudi. Et clam.
Dominus vobiscum. Et cum spiritu. Oramus. Crano.

Tibi domine commendamus aliam famuli tui. ut defunetus
seculo tibi vivat: et per fragilitatem humanae queratio-
nis peccata commisit, tu venia misericordissime pietatis ab-
stergere.